

ŠTA DONOSI INSTRUMENT
PRETPRISTUPNE POMOĆI
2021-2027 - IPA III

ŠTA DONOSI INSTRUMENT
PRETPRISTUPNE POMOĆI
2021-2027 - IPA III

Izdavač:

Direkcija za evropske integracije
Đoke Mazalića 5, 71000 Sarajevo
Veb-stranica: www.dei.gov.ba

Glavni i odgovorni urednik izdanja Direkcije:

Edin Dilberović

Autorica brošure:

Sladana Cvijanović

Lektorica za bosanski jezik:

Lejla Nuhodžić

Grafičko rješenje:

Darko Krajtmajer

DTP:

TRIPTIH d.o.o.

Štampa:

O.R. Agencija Aligo

Tiraž:

200

Sarajevo, decembar 2021. godine

Ova brošura je pripremljena i objavljena uz finansijsku podršku Švedske.
Sadržaj brošure ne odražava stavove Ambasade Švedske u Bosni i Hercegovini.

SADRŽAJ

SKRAĆENICE	2
UVOD	3
ŠTA JE IPA III?	4
Kakve novine donosi IPA III u odnosu na IPA II ?	6
Koliko novca je namijenjeno za IPA III?	11
Da li je IPA III komplementarna sa ostalim instrumentima Evropske unije?	12
KAKVE DOKUMENTE JE PRIPREMILA EVROPSKA KOMISIJA?	13
Zakonodavni okvir	13
Finansijski okvir	14
Strateški okvir	14
KAKVE DOKUMENTE PRIPREMA DRŽAVA KORISNICA IPA III?	22
ŠTA SU GLAVNI KRITERIJUMI PRILIKOM DODJELE POMOĆI?	24
KAKO SE PROCJENJUJU I ODOBRAVAJU PREDLOŽENE AKCIJE/ PROJEKTI U OKVIRU GODIŠNJIH DRŽAVNIH PROGRAMA?	25
ANEKS	
ANEKS I: Nacrt obrasca za pripremu idejnog projekta (AF)	30
ANEKS II: Nacrt obrasca za pripremu projektnog prijedloga (AD)	34

SKRAĆENICE

ACQUIS	Pravna tečevina Evropske unije, skup prava i obaveza koje obavezuju i povezuju sve države članice unutar Evropske unije
AD	Akcioni dokument /kompletan projektni prijedlog
AF	Idejni projekat
BiH	Bosna i Hercegovina
EK	Evropska komisija
EU	Evropska unija
ETC	Evropska teritorijalna saradnja
Interreg	Programi teritorijalne saradnje EU
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
IPA I	Instrument pretpristupne pomoći 2007-2013
IPA II	Instrument pretpristupne pomoći 2014-2020
IPA III	Instrument pretpristupne pomoći 2021-2027
ISP	Indikativni strateški dokument
NDICI	Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu saradnju “Globalna Evropa”
SR	Strateški odgovor
TP	Tematski prioritet

UVOD

Opći cilj pomoći Evropske unije je da podrži države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo u Evropskoj uniji te omogući usvajanje i provođenje političkih, institucionalnih, pravnih, administrativnih, socijalnih i ekonomskih reformi kako bi se poboljšao život građana te uspostavili standardi jednaki onima koje uživaju građani Evropske unije.

Reforme donose blagodet za državu ali često zahtijevaju velika ulaganja i postavljaju raznovrsne izazove pred države koje ih provode na svom putu ka pridruživanju Evropskoj uniji. Kao odgovor na to Evropska unija pripremila je pomoć – u novcu i stručnom znanju. Instrument pretpristupne pomoći (IPA) sredstvo je kojim Evropska unija podržava reforme u regiji proširenja uz finansijsku i tehničku pomoć od 2007. IPA izgrađuje kapacitete korisnika tokom procesa pristupanja čime se ostvaruju pozitivni pomoci u državama korisnicama IPA-e.

Projekti koje pomaže IPA osmišljeni su tako da države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje primjenjuju način rada i standarde koji se primjenjuju u Uniji.

Evropski parlament je 15. septembra 2021. usvojio Uredbu za Instrument pretpristupne pomoći 2021-2027 (IPA III). Ova brošura nudi prikaz toga kakve novine donosi IPA III.

ŠTA JE IPA III ?

IPA III je instrument pretpristupne pomoći EU treće generacije koji je usmjeren na pripremu zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za članstvo u EU te prava i obaveze koje su s tim vezane. Instrument je prvobitno bio uspostavljen za finansijski period 2007-2013 (IPA I), zatim za period 2014-2020 (IPA II), dok se novi finansijski instrument IPA III odnosi na period 2021-2027. Ovaj novi i ojačani instrument od 1. januara 2021. podržava sedam država korisnica: Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo¹, Crna Gora, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Srbija i Republika Turska, jasno postavljajući glavne prioritete i ukupan budžetski okvir.

Da bi ispunile očekivanja Evropske unije i dobro utvrđene kriterije za članstvo, kao i vlastite prioritete, države korisnice IPA III moraju se usmjeriti na provođenje ključnih reformi, unapređenje vladavine zakona, poštivanje osnovnih prava, funkcioniranje demokratskih institucija kao i dobru upravu. Društveno-ekonomske reforme moraju se energično provoditi kako bi se riješile strukturne slabosti, niska konkurentnost i velika nezaposlenost, te postigao ubrzan i održivi ekonomski oporavak od krize izazvane pandemijom COVID-19.

¹ Ova oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je s Rezolucijom SB UN 1244/1999 i mišljenjem ICJ-a o proglašenju nezavisnosti Kosova.

KAKVE NOVINE DONOSI IPA III U ODNOSU NA IPA II ?

IPA III neće donijeti radikalne promjene već predstavlja dalje „dotjerivanje“ u smislu planiranja pomoći sa strateškim i dinamičnim raspoređivanjem pomoći, stavljajući u fokus glavne kriterije za članstvo, kao i jačanje održivog ekonomskog razvoja i investicija, te oporavak od krize izazvane pandemijom COVID-19.

Vjerovatno najvažnija novina IPA III je da se više neće izdvajati sredstava za svaku državu korisnicu (državna koverta), već će se primjenjivati princip raspodjele sredstava prema zaslugama država korisnica. Nadalje, važno je naglasiti cilj Komisije da 18% ukupnih finansijskih sredstava dodijeli za ostvarivanje ciljeva u pogledu smanjivanja i ublažavanja klimatskih promjena.

Osim činjenice da su novine koje donosi IPA III inspirirane principom „više za više“, osnovni princip na koji EU želi ukazati državama korisnicama je «prvo postavite dobre temelje». Ključnim temeljima smatraju se: vladavina zakona, osnovna prava i slobode, jačanje demokratskih institucija, reforma javne uprave na svim nivoima vlasti, kao i održivi ekonomski razvoj i konkurentnost.

U kontekstu regionalnih programa, nova metodologija programiranja IPA III omogućava koordinaciju i efikasniju vezu između regionalnih i bilateralnih programa, uzimajući u obzir zajednička sredstva u okviru IPA III. Ovaj instrument također pruža mogućnost udruživanja sličnih aktivnosti te primjenu zajedničkih smjernica i pravila.

Osnovna pretpostavka je da će povećana i pažljivo osmišljena finansijska pomoć proizvesti snažnije i opipljivije rezultate.

Sektorski pristup čija primjena je počela kroz IPA II nastavlja se u periodu 2021-2027(IPA III).

Evropska komisija je kao ključne uslove za primjenu sektorskog pristupa definirala:

Postojanje nacionalnih/ cjelodržavnih strategija neophodnih za provođenje reformi;

Institucionalno uređenje, rukovođenje i kapaciteti za provođenje sektorskih strategija (sektorske koordinirajuće institucije);

Efikasnu koordinaciju sektora i donatora (sektorske radne grupe);

Ostali uslovi za primjenu sektorskog pristupa su:

Srednjoročni budžetski izgledi za primjenu sektorskih politika;

Upravljanje javnim finansijama (efikasno, transparentno) i dogovori o sektorskom budžetu;

Praćenje primjene sektorskih politika i ocjena ostvarenja;

Važeći i projiciran (planiran) makroekonomski okvir u kojem bi bile primijenjene sektorske politike.

Novine koje donosi IPA III moguće je sažeti u sljedeće karakteristike:

Više strateški:

U narednih sedam godina očekuje se da će zemlje Zapadnog Balkana ostvariti značajan napredak na putu ka EU. Očekuje se da će IPA III imati ključnu ulogu u pružanju podrške državama korisnicama da provedu neophodne reforme.

Više usmjereno:

Potrebno je da države Zapadnog Balkana budu usmjerene na temeljne vrijednosti kao što su: jačanje vladavine zakona i poštivanja osnovnih prava, jačanje demokratskih institucija i reformu javne uprave. Također, posebna pažnja usmjerena je na promoviranje ekonomskog upravljanja, zaštitu okoliša, borbu protiv korupcije i sl.

Više investicija:

IPA III će podržati ulaganja u strateške oblasti kao što su: digitalna agenda, međusobna povezanost, inovacije i energetska efikasnost.

Veći uticaj:

IPA III ostvaruje više sinergije sa spektrom programa interne politike EU kako bi bio povećan uticaj na oblasti kao što su: sigurnost, migracije, istraživanja i inovacije, okolina i klimatska akcija, transport i energetska povezanost.

Pristup baziran na uspješnosti
Naglašena veza između napretka u reformama i korištenja sredstava

Princip efikasnosti
Naglasak na zrelosti akcija - izbjegavanje zastoja u provođenju

Princip fer raspodjele
Pomoć se usmjerava i prilagođava specifičnoj situaciji u zemlji korisnici i njenim kapacitetima, osiguravajući odgovarajući nivo podrške za svaku od njih

Principi IPA-e III

Osnove prvo/prvo postavite dobre temelje
Bolja fokusiranost ili usmjerenost pomoći

Fleksibilnost
Bez unaprijed definiranih budžetskih alokacija po zemljama

Koherentnost
Komplementarnost s pravilima kojima su uređeni instrumenti EU vanjskog finansiranja

VIŠE STRATEŠKI

- Veće vlasništvo države
- Zasnovana na učinku

VIŠE FOKUSIRAN

- Vladavina prava
- Osnovna prava
- Dobro upravljanje
- Konkurentnost

IPA III

VIŠE INVESTICIJA

- Digitalna agenda
- Bolja povezanost
- Mala i srednja preduzeća
- Energetska efikasnost

VEĆI UTICAJ

- Koherentnost sa NDICI
- Sinergija s EU platformama

KOLIKO NOVCA JE NAMIJENJENO ZA IPA III ?

IPA III će pružiti podršku državama korisnicama s ukupnim budžetom od 14,2 milijarde eura, što je znatno veći iznos u poređenju s IPA II i IPA I.

Za period 2007-2013 IPA je imala budžet od 11,48 milijardi eura, dok je u periodu 2014-2020 izdvojeno oko 12,8 milijardi eura.

DA LI JE IPA III KOMPLEMENTARNA SA OSTALIM INSTRUMENTIMA EVROPSKE UNIJE?

Koherentnost i komplementarnost između IPA III i novog, skoro 80 milijardi eura vrijednog Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu saradnju Globalna Evropa – NDICI će biti osigurana. Ovaj instrument uključuje tematske i komponente brzog reagiranja koje su značajne za države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo u EU. Strateška ulaganja u povezanost infrastrukture, malih i srednjih preduzeća, energetska efikasnost, inovacije, digitalnu i zelenu ekonomiju bit će grupirana putem garancije za vanjske akcije u okviru Instrumenta Globalna Evropa – NDICI, koji će imati kapacitet da garantira investicije do 53,4 milijarde eura širom svijeta, uključujući i države korisnice IPA-e.

Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu saradnju Globalna Evropa – NDICI bit će organiziran oko tri stuba:

- Geografski, promoviranje partnerstva kroz saradnju s partnerskim zemljama u sljedećim regijama: evropskom susjedstvu, subsaharskoj Africi, Aziji i Tihom okeanu te Americi i Karibima. Fokus će biti na dobrom upravljanju, inkluzivnom rastu, klimatskim i ekološkim ciljevima, iskorjenjivanju siromaštva, borbi protiv nejednakosti, otpornosti, prevenciji sukoba i humanom razvoju. Zemlje evropskog susjedstva dobit će podršku i u svrhu poboljšanja regionalne saradnje i unapređenja integracija u unutrašnje tržište EU.
- Tematski, za koji je predviđeno 6,4 milijarde eura finansirat će akcije povezane s ciljevima održivog razvoja na globalnom nivou. Fokusirat će se na ljudska prava i demokratiju, civilno društvo, stabilnost i mir, na globalne izazove poput zdravstva, obrazovanja i obuka, položaja ranjivih kategorija, socijalne zaštite, kulture, migracija i klimatskih promjena. Zemlje korisnice IPA III moći će koristiti sredstva iz ovog stuba.
- Brzi odgovor u iznosu od 3,2 milijarde eura predviđen je za finansiranje kapaciteta za brzi odgovor za upravljanje krizama, prevenciju sukoba i izgradnju mira te jačanje otpornosti država pogođenih krizom.

KAKVE DOKUMENTE JE PRIPREMILA EVROPSKA KOMISIJA?

Evropska komisija pripravila je zakonodavni, finansijski i strateški okvir za korištenje IPA III.

Pravni okvir za IPA III

NDICI UREDBA

IPA III REGULATIVA

POSEBNA PRAVILA ZA PROVOĐENJE IPA III

PROGRAMSKI OKVIR ZA IPA III

Zakonodavni okvir

Dokumenti koji predstavljaju pravni osnov za korištenje IPA III su:

- NDICI uredba
- Uredba o uspostavljanju IPA III

Finansijski okvir

Države korisnice IPA III i Evropska komisija sklapaju Partnerski sporazum o finansijskom okviru za IPA III - FFPA koji je sporazum za cjelokupan period IPA III. Partnerski sporazum o finansijskom okviru za IPA III uređuje uzajamne ugovorne obaveze Evropske komisije i države korisnice IPA III u pogledu realizacije finansijske pomoći EU. Model ovog sporazuma usvojen je u formi odluke Komisije i jedinstven je za sve države korisnice IPA-e III. U pripremi Partnerskog sporazuma o finansijskom okviru, Evropska komisija uzela je u obzir odredbe Uredbe o uspostavljanju IPA III.

Strateški okvir

Evropska komisija pripremila je dokument „Programski okvir za IPA III” za period 2021-2027. kao strateški dokument za korištenje IPA III za sve zemlje korisnice IPA III. Programski okvir IPA III uzet će u obzir relevantne cjelodržavne strategije i politike države korisnice IPA III.

U ovom dokumentu identificirano je pet komponenti (tematskih prozora) za indikativnu raspodjelu sredstava:

TEMATSKI PROZOR 1: VLADAVINA PRAVA, OSNOVNA PRAVA I DEMOKRATIJA;

Cilj pomoći EU u okviru ovog prozora je unapređenje priprema za pristupanje. Korisnici pomoći dobit će podršku u provođenju *acquisa* kao i relevantnih evropskih i međunarodnih standarda. Rješavanje reformi u oblasti vladavine prava, osnovnih prava i demokratije i osiguranje pravilnog upravljanja migracijama su ključni prioriteti u procesu proširenja, što se odražava u poglavljima 23. i 24.

Tematski prioriteti

1. Pravosuđe

2. Borba protiv korupcije

3. Borba protiv organiziranog kriminala/ sigurnost

4. Migracije i upravljanje granicama

5. Osnovna prava

6. Demokratija

7. Civilno društvo

TEMATSKI PROZOR 2: DOBRO UPRAVLJANJE, USKLAĐIVANJE SA ACQUIREM, DOBROSUSJEDSKI ODNOSI I STRATEŠKA KOMUNIKACIJA;

Opći cilj pomoći u okviru Prozora 2 je promocija dobrog upravljanja, povećanje usklađenosti s vrijednostima Unije i njihovo usklađivanje s pravilima, standardima i praksom Unije u relevantnim područjima. Pomoć EU će također podsticati mir i stabilnost u cijelom regionu.

Prozor 2 ima cilj da se bavi cjelokupnim javnim upravljanjem, posebno reformom javne uprave i upravljanjem javnim finansijama, kao i zakonodavnim i institucionalnim usklađivanjem s pravnom tečevinom EU. Također će podržati komunikaciju među učesnicima ovog procesa i javnosti generalno, kao i napore na regionalnoj saradnji, pomirenju i dobrosusjedskim odnosima. Strateška komunikacija jedan je od značajnih elemenata.

Tematski prioriteti

1. Dobra uprava

2. Administrativni kapaciteti i usklađivanje sa *acquirem*

3. Dobrosusjedski odnosi i pomirenje

4. Strateško komuniciranje, monitoring, evaluacija i komunikacijske aktivnosti

TEMATSKI PROZOR 3: ZELENA AGENDA I ODRŽIVA POVEZANOST

Cilj pomoći EU u okviru Prozora 3 je pojačavanje zaštite okoliša, doprinos ublažavanju i povećanju otpornosti na klimatske promjene, ubrzavanje prelaska na niskougljičnu ekonomiju i razvijanje digitalne ekonomije i društva. Prozor 3 će također doprinijeti povećanju povezanosti korisnika IPA III s Evropskom unijom i širim globalnim tržištem, kao i međusobno i s građanima Evropske unije.

Tematski prioriteti

1. Okolina i klimatske promjene

2. Transport, digitalna ekonomija
i društvo, te energija

TEMATSKI PROZOR 4: KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST

Cilj pomoći EU u okviru Prozora 4 je jačanje ekonomskog i društvenog razvoja kroz obrazovanje, politike socijalnog uključivanja i zapošljavanja s posebnim fokusom na razvoj privatnog sektora, kao i na poljoprivredu i ruralni razvoj.

Nadopunjujući se s prioritetima Zelene agende u Prozoru 3, Prozor 4 na cjelovit način podržava strukturne reforme, kapitalna ulaganja, te sektorske kapacitete institucija. Cilj je postići održiv i sveobuhvatan rast i zapošljavanje u skladu s pravnom tečevinom EU.

Tematski prioriteti

1. Obrazovanje,
zapošljavanje,
socijalna
zaštita i politika
inkluzije, te
zdravlje

2. Razvoj
privatnog
sektora,
trgovina,
istraživanje
i inovacije

3. Poljoprivreda
i ruralni razvoj

4. Ribarstvo

TEMATSKI PROZOR 5: TERITORIJALNA SARADNJA

Cilj Prozora 5 je ekonomski, društveni i teritorijalni razvoj pograničnih područja kroz promoviranje pomirenja i izgradnju povjerenja među lokalnim zajednicama pograničnih regija. Također, cilj je izgradnja kapaciteta korisnika za upravljanje programima EU imajući u vidu buduće strukturne fondove.

Bosna i Hercegovina učestvuje u šest programa teritorijalne saradnje u finansijskom periodu 2021-2027. Od toga su tri prekogranična (Hrvatska-BiH-Crna Gora, Srbija-BiH i BiH-Crna Gora) i tri transnacionalna (Danube, ADRION, Euro-MED). Programi doprinose ispunjenju ciljeva kohezione politike EU i podržavaju raznovrsne teme i prioritete:

1. Interreg IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina – Crna Gora

Pametnija Evropa

- Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te primjena naprednih tehnologija
- Jačanje održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i stvaranje novih radnih mjesta u njima

Zelenija Evropa

- Promocija energetske efikasnosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova
- Promocija prilagođavanja na klimatske promjene, prevencija i otpornost na rizike od prirodnih nepogoda s pristupima koji se baziraju na ekosistemima
- Promocija prelaza na cirkularnu i ekonomiju s efikasnim korištenjem resursa

Socijalnija Evropa

- Osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj zaštiti i podrška otpornosti zdravstvenih sistema, uključujući primarnu zaštitu, te promocija prelaza s institucionalne na zaštitu u porodici i zajednici
- poboljšanje uloge kulture i održivog turizma u ekonomskom razvoju, socijalnoj inkluziji i socijalnim inovacijama

2. IPA Program prekogranične saradnje Srbija-Bosna i Hercegovina

Poboljšane mogućnosti za zapošljavanje i socijalna prava

- Investiranje u mlade, obrazovanje i razvoj vještina

Bolje poslovno okruženje i konkurentnost

- Podsticanje razvoja turizma, zaštita prirodnog i kulturnog naslijeđa

3. IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina-Crna Gora

Zelenija i poboljšana efikasnost resursa

- Zaštita okoliša, promocija prilagođavanja i ublažavanja klimatskih promjena, upravljanje i prevencija rizika

Bolje poslovno okruženje i konkurentnost

- Podsticanje razvoja turizma, zaštita kulturnog i prirodnog naslijeđa

4. Interreg Dunav transnacionalni program

Pametnija Evropa

- Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, te primjena naprednih tehnologija
- Razvijanje vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i preduzetništvo

Zelenija Evropa

- Promocija obnovljive energije
- Promocija prilagođavanja na klimatske promjene i prevencija i otpornost na rizike od prirodnih nepogoda s pristupima koji se baziraju na ekosistemima
- Promocija pristupa i održivo upravljanje vodama
- Poboljšanje zaštite i očuvanja prirode, biodiverziteta i zelene infrastrukture, uključujući i urbane regije i smanjenje svih oblika zagađenja

Socijalnija Evropa

- Poboljšanje efektivnosti i inkluzivnosti tržišta rada i pristup visoko kvalitetnim poslovima kroz razvoj socijalne infrastrukture i promociju socijalne ekonomije
- Poboljšanje pristupa inkluzivnim i kvalitetnim uslugama u obrazovanju, obukama i cjeloživotnom učenju kroz razvoj infrastrukture, kao i podsticanje otpornosti u obrazovanju i obukama koje se odvijaju online i na daljinu
- poboljšanje uloge kulture i održivog turizma u ekonomskom razvoju, socijalnoj inkluziji i socijalnim inovacijama

5. Interreg ADRION transnacionalni program

Pametnija Evropa

- Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, te primjena naprednih tehnologija
- Razvijanje vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i preduzetništvo

Zelenija Evropa

- Promocija prilagođavanja na klimatske promjene i prevencija i otpornost na rizike od prirodnih nepogoda s pristupima koji se baziraju na ekosistemima
- Promocija prelaza na cirkularnu i ekonomiju s efikasnim korištenjem resursa
- Poboljšanje zaštite i očuvanja prirode, biodiverziteta i zelene infrastrukture, uključujući i urbane regije i smanjenje svih oblika zagađenja
- Promoviranje održive multimodalne urbane mobilnosti u sklopu prelaska na ekonomiju s nultom emisijom ugljendioksida

Povezaniya Evropa

- Razvoj i jačanje održive, inteligentne i intermodalne nacionalne, regionalne i lokalne mobilnosti otporne na klimatske promjene, uključujući bolji pristup TEN-T mreži i prekograničnu mobilnost

6. Interreg Euro-MED transnacionalni program

Pametnija Evropa

- Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te primjena naprednih tehnologija

Zelenija Evropa

- Promocija prilagođavanja na klimatske promjene i prevencija i otpornost na rizike od prirodnih nepogoda s pristupima koji se baziraju na ekosistemima
- Promocija prelaza na cirkularnu i ekonomiju s efikasnim korištenjem resursa
- Poboljšanje zaštite i očuvanja prirode, biodiverziteta i zelene infrastrukture, uključujući urbane regije i smanjenje svih oblika zagađenja

Ovih pet prozora koji se međusobno nadopunjuju će u značajnoj mjeri odgovarati specifičnim ciljevima politike proširenja Evropske unije. Osim toga, brojne međusektorske teme bit će integrirane.

Medusektorske (horizontalne) teme:

- Klimatske promjene
- Zaštita okoliša
- Civilno društvo
- Rodna ravnopravnost
- Pristup zasnovan na jednakim pravima

KAKVE DOKUMENTE PRIPREMA DRŽAVA KORISNICA IPA III?

Država korisnica IPA III obavezna je pripremiti sljedeće dokumente:

Strateški odgovor

Ovo je poseban višegodišnji dokument i predstavlja odgovor države korisnice na strateški dokument Evropske komisije pod nazivom „Programski okvir za IPA III“. Naime, Strateški odgovor daje uvid na koji način država korisnica planira koristiti IPA III finansijsku pomoć kako bi se doprinijelo ukupnim i specifičnim ciljevima navedenim u Programskom okviru za IPA III. Ovaj dokument pruža prikaz prijedloga idejnih projekata za ključne tematske prioritete unutar IPA III tematskih prozora.

Strateški odgovor

DIO 1

- Analiza problema
- Procjena sektora
- Veza s drugim politikama EU i globalnim strategijama

DIO 2

- Lista planiranih akcija/ projekata

Idejni projekat (Action Fiche)

Država korisnica priprema idejni projekat za svaku od predloženih akcija u okviru jedne godine kako bi osigurala sredstva. Prijedlozi idejnih projekata dostavljaju se Evropskoj komisiji kroz posebne formate pod nazivom Action Fiche (AF).

Idejne projekte potrebno je formulirati na način kojim se definira vrsta pomoći u prioritetnim oblastima, te je potrebno da prijedlog akcije bude obrazložen.

Idejni projekat je osnova za procjenu strateške relevantnosti predložene akcije. Ovaj dokument dostavlja se Evropskoj komisiji na ocjenu strateške relevantnosti.

ANEKS I: Nacrt obrasca za pripremu idejnog projekta² (AF)

Projektni prijedlog (Akcioni dokument – AD)

Država korisnica priprema kompletan projektni prijedlog za predložene akcije. Osnova za pripremu kompletnog projektnog prijedloga je inicijalni prijedlog idejnog projekta koji je Evropska komisija prihvatila kao relevantan.

Odluka Evropske komisije o prihvatanju akcionih dokumenata zasniva se na provjeri njihove zrelosti. Evropska komisija definirala je kriterije zrelosti po vrstama ugovora (ugovor o uslugama, ugovor o nabavci, ugovor o radovima). Država korisnica obavezna je dostaviti prateće dokumente za procjenu zrelosti zajedno s akcionim dokumentima.

ANEKS II: Nacrt obrasca za pripremu projektnog prijedloga³ (AD)

2 Nacrt obrasca idejnog projekta (AF) koji je 12. 3. 2020. dostavila Evropska komisija

3 Nacrt obrasca projektnog prijedloga (AD) koji je 12. 3. 2020. dostavila Evropska komisija

ŠTA SU GLAVNI KRITERIJI PRILIKOM DODJELE POMOĆI?

Pomoć će biti usmjerena u zavisnosti od situacije u državi korisnici, uzimajući u obzir napore potrebne za ispunjavanje kriterija za članstvo u EU, kao i kapacitete. U namjeri da podrška EU bude efikasnija primjenjivat će se dva ključna kriterija:

- relevantnost zatraženih IPA intervencija;
- zrelost predloženih akcija (projekata).

KAKO SE PROCJENJUJU I ODOBRAVAJU PREDLOŽENE AKCIJE/ PROJEKTI U OKVIRU GODIŠNJIH DRŽAVNIH PROGRAMA?

Evropska komisija selektira akcije/projekte koje predlaže država korisnica u dvije etape.

Prva selekcija akcija dostavljenih u formi idejnih projekata - AF je na osnovu relevantnosti predloženih akcija s definiranim politikama Evropske komisije.

Predložene akcije koje Evropska komisija prihvati u ovoj fazi se dalje razrađuju i transformiraju u akcijske dokumente, odnosno projektne prijedloge.

Druga selekcija je na osnovu procjene zrelosti predloženih akcija za otpočinjanje provođenja. Samo dovoljno tehnički zrele akcije smatrat će se spremnim za usvajanje i daljnju podršku.

Predložene akcije koje su prošle ocjenu relevantnosti ali nisu prihvaćene kao tehnički zrele mogu se naknadno, tj. u okviru narednih godišnjih paketa usvojiti ukoliko u međuvremenu ispune zahtjeve tehničke zrelosti.

Proces programiranja IPA III

Programski okvir za IPA III

Strateški odgovor s prijedlozima idejnih projekata

Ocjena relevantnosti idejnih projekata

Priprema akcionih dokumenata

Ocjena zrelosti akcionih dokumenata

Finansijska odluka Evropske komisije

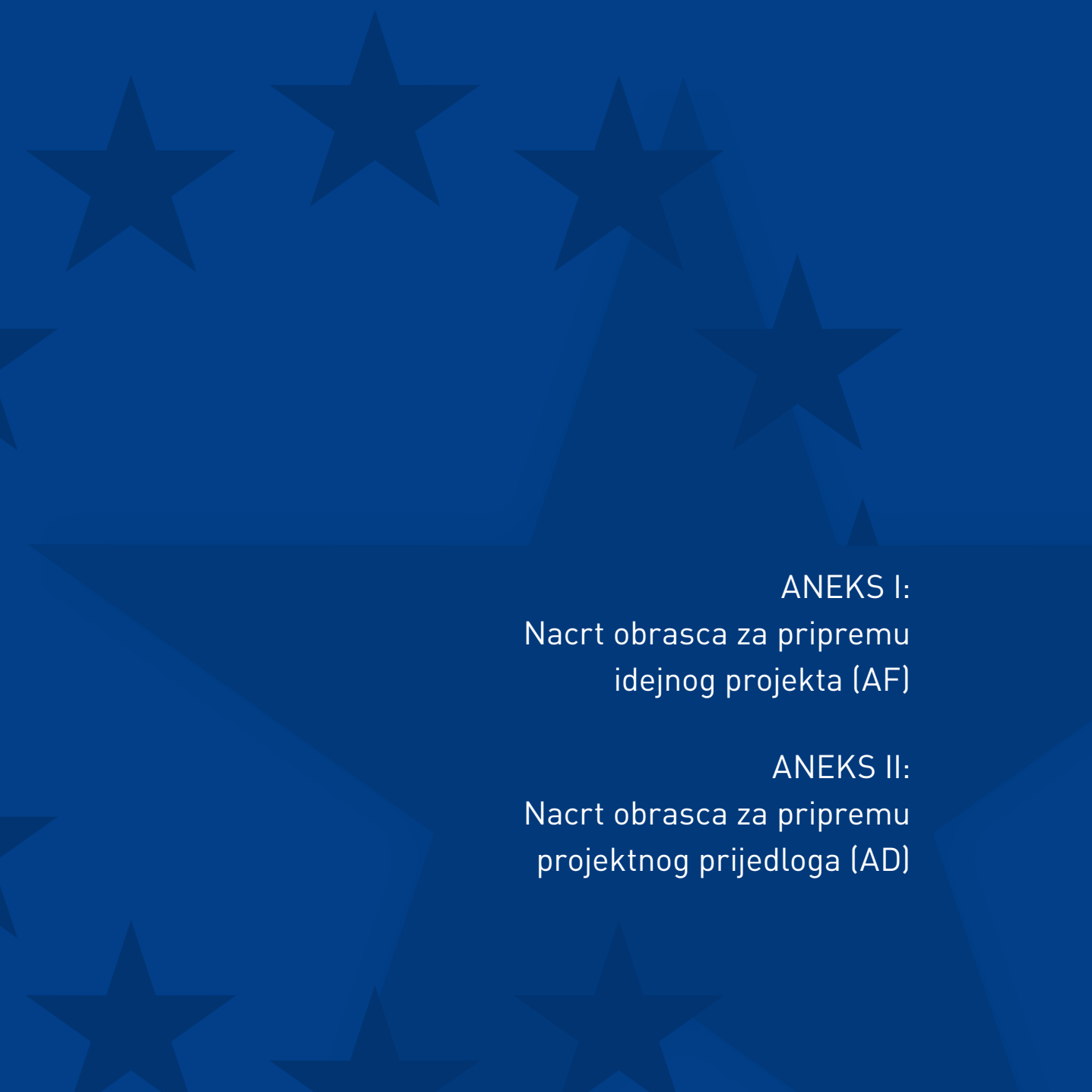
Potpisivanje finansijskog sporazuma

Izvori

- Prijedlog Evropske komisije od 14. 6. 2018. o uspostavljanju Instrumenta pretpristupne pomoći 2021-2027, {SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}
- Publikacija Evropske komisije #EUBudget #FutureofEurope (ipa_factsheet_2021)
- Prezentacija gde Myriam Ferran, direktorice za sektor A – strategije i Turska Generalna direkcija za susjedstvo i proširenje Evropske komisije od 25.10.2019, pod nazivom “IPA III programski okvir”
- Publikacija “Roadmap to IPA III”: Naučene lekcije, novine i naredni koraci, Evropski institut za politiku, Priština, februar 2020.
- Publikacija Evropske komisije “Novi fokus za pomoć koju EU daje za proširenje” – Generalna direkcija za proširenje IPA Instrument pretpristupne pomoći –Luksemburg: Ured za zvanične publikacije Evropskih zajednica 2009, 20 str.
- Pojmovnik evropskih integracija, drugo dopunjeno izdanje Direkcija za evropske integracije, Sarajevo 2020.

Korisni linkovi

- <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/policy/eu-and-western-balkans>
- https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/instruments/overview_en
- <https://europa.rs/political-agreement-achieved-on-14-2-billion-euros-ipa-iii-package/?lang=en>
- <http://seerural.org/wp-content/uploads/2019/04/Annex-15-IPA-III-presentation.pdf>
- https://www.kompozit.org.tr/wp-content/uploads/2021/02/Ek-2_-IPA-III-Programlama-Cercede-Belgesi-Taslak.pdf

ANEKS I:
Nacrt obrasca za pripremu
idejnog projekta (AF)

ANEKS II:
Nacrt obrasca za pripremu
projektog prijedloga (AD)

ANEKS I – NACRT OBRASCA ZA PRIPREMU IDEJNOG PROJEKTA (AF)

	Indicative title of the Action	
CRITERIA FOR RELEVANCE ASSESSMENT	Key thematic priority	<i>[Indicate section from IPA III Programming Framework in annex]</i>
	Links with specific policy instruments of the enlargement process	<p><i>[Indicate how the action is linked with specific policy instruments of the enlargement process, such as:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>the Western Balkans Strategy (where applicable);</i> • <i>the recommendations of the Enlargement Package;</i> • <i>the negotiating framework (where applicable);</i> • <i>The Economic Reform Programmes (ERPs) and the policy guidance agreed annually in the joint conclusions;</i> • <i>the conclusions of the meetings organised in the context of the Stabilisation and Association Agreement;</i> • <i>the National Plan for the Adoption of the Acquis (where applicable).</i> <p><i>[In case of investment projects, the link to the relevant sectorial reforms should also be highlighted]</i></p>
	Links with national, regional and global strategies	
	Coherence with the Sector Approach	<i>[Specify how the action contributes to implementation of sector approach or addresses the remaining challenges]</i>
	Regional dimension	<i>[Indicate if this Action has a regional dimension and can be tackled through the multi-country programme]</i>
Indicative budget		
Implementation Modality	<i>Indicate envisaged implementation modality. Indicate if Budget Support is to be used. If so, use the specific logframe matrix in annex.</i>	

<p>Budget Support Readiness (only if the action is implemented through Budget Support)</p>	<p><i>Include a brief outline of the beneficiary's eligibility for Budget Support focusing on the following criteria following the instructions on page 92 of the Budget Support Guidelines:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i><u>macroeconomic stability</u>: is the macroeconomic framework stability oriented?</i> • <i><u>public financial management</u>: does the country have a relevant and credible PFM reform programme?</i> • <i><u>budget transparency and oversight</u>: Is the entry criterion for budget transparency and oversight met? Does the country have a roadmap for improving the situation?</i> • <i><u>Sector policy</u>: Is a relevant and credible sector strategy in place for sector of intervention?</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Relevance: the strategy responds to the enlargement objectives and addresses the key weaknesses in the sector, identified under analytical studies.</i> • <i>Credibility:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Is the strategy costed and linked to the budgeting process?</i> • <i>What is the track record in implementing the strategy?</i> <p><i>The strategies for PFM and Public Policy to be supported should be attached.</i></p>
--	--

LOGICAL FRAMEWORK MATRIX [2 PAGES MAXIMUM]

<p>OVERALL OBJECTIVE(S) / (IMPACT(S))</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS Quantitative and/or qualitative variables providing a simple and reliable mean to measure the achievement of the corresponding expected result (i.e. outputs, outcomes, impacts). Indicators should have a clear measurement unit and be formulated in a neutral way.</p>	
<p>The overall objective is the expected impact in the political, social, economic and environmental context. The overall objective of the action should correspond to the specific objective of the key thematic priority selected from IPA III Programming Framework. To xxx</p>	<p>How the overall objective is to be measured. These should be impact indicators. The indicator(s) should be the relevant indicators from IPA III Programming Framework. Text ...</p>	
<p>SPECIFIC OBJECTIVE(S) / OUTCOME(S)</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS (*)</p>	
<p>The specific objectives are the effects on the political, social, economic and environmental areas targeted by the EU action as well as changes sustainable benefits for to the action's beneficiaries One outcome can be directly influenced by more than one output. Specific Objective 1: to xxx Specific Objective 2: to xxx</p>	<p>How the Specific Objective(s) are to be measured. These should be outcome indicators. To be disaggregated by sex, by age, other, where appropriate. Text ...</p>	
<p>OUTPUTS</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS (*)</p>	
<p>The outputs are the direct products of the EU action (infrastructure, goods and services). Outputs are directly under the control of the action. One output can directly influence more than one outcome. Output 1 (influencing Specific Objective 1 and/or 2): Text ... Output 2 (influencing Specific Objective 1 and/or 2): Text ...</p>	<p>How the outputs are to be measured. To be disaggregated by sex, by age, other, where appropriate. Text ...</p>	
<p>BROAD ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION (IF AVAILABLE)</p>	<p>It should be flagged out if it is proposed to implement this action through the WBIF Specify also the management modes (direct, indirect with implementing partner or IMBC).</p>	

* The baseline value may be "0" (i.e. no reference values are available as the Action represents a novelty for the beneficiary) but cannot be left empty or include references such as "N/A" or "will be determined later".

	BASELINES (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR')	MILESTONES [OPTIONAL] (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR)	TARGETS (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR)	SOURCES & MEANS OF VERIFICATION	
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	
	BASELINES	MILESTONES	TARGETS	SOURCES OF VERIFICATION	ASSUMPTIONS
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	Factors outside management's control that may impact the achievement of the outcome. Such assumptions must hold true to allow the achievement of the outcome. Text ...
	BASELINES	MILESTONES	TARGETS	SOURCES OF VERIFICATION	ASSUMPTIONS
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	Factors outside management's control that may impact the achievement of the output. Such assumptions must hold true to allow the achievement of the output. Text ...

ANEKS II – NACRT OBRASCA ZA PRIPREMU PROJEKTOG PRIJEDLOGA (AD)

[Annual] [Multiannual1] Programme/Measure				
This document constitutes the [annual] [multiannual] work programme in the sense of Article 110(2) of the Financial Regulation and [future possible reference to NDICI]				
1. Title/basic act/ CRIS number				
2. Zone benefiting from the action/location				
3. Programming document				
4. Sustainable Development Goals (SDGs)				
5. IPA III Window and thematic priority	[from IPA III Programming Framework]			
6. Links with the specific policy instruments of the enlargement process				
7. Links with national, regional and global strategy				
8. Relevant indicators [from IPA III PF]				
9. Regional dimension				
10. Amounts concerned				
11. Aid modality(ies) and implementation modality(ies)				
12 a) DAC code(s)				
12 b) Main Delivery Channel				
13. Markers (from CRIS DAC form)¹	General policy objective	Not targeted	Significant objective	Principal objective
	Participation development/ good governance	☐	☐	☐
	Aid to environment	☐	☐	☐
	Gender equality and Women's and Girl's Empowerment ²	☐	☐	☐
	Trade Development	☐	☐	☐
	Reproductive, Maternal, New born and child health	☐	☐	☐

1 When a marker is flagged as significant/principal objective, the action description should reflect an explicit intent to address the particular theme in the definition of objectives, results, activities and/or indicators (or of the performance / disbursement criteria, in the case of budget support).

	RIO Convention markers	Not targeted	Significant objective	Principal objective
	Biological diversity	☐	☐	☐
	Combat desertification	☐	☐	☐
	Climate change mitigation	☐	☐	☐
	Climate change adaptation	☐	☐	☐
14. Global Public Goods and Challenges (GPGC) thematic flagship				

Context analysis (max. 3 pages)

Context Description

Policy Framework (Global, EU)

Public Policy Analysis of the partner country/region

Stakeholder analysis

Problem analysis/priority areas for support

Risks and Assumptions (max. 1 page,)

Risks	Risk level (H/M/L)	Mitigating measures
<...>	<...>	<...>
Assumptions		
<i>Key assumptions should be reflected in the Logical Framework Matrix (in Appendix)></i>		

- Please check the Minimum Recommended Criteria for the Gender Marker and the Handbook on the OECD-DAC Gender Equality Policy Marker. If gender equality is not targeted, please provide explanation in section 4.5.Mainstreaming.

Lessons learnt and complementarity (max. ½ pages,)

Description of the action

Overall objective, specific objective(s), expected outputs and indicative activities

List the main indicative activities

Mainstreaming

Implementation

Financing agreement

Indicative implementation period

Implementation of the budget support component

Implementation modalities for an action under project modality or for complementary support to an action under budget support.

Grants: (direct management).

Prize(s) (direct management)

Procurement (direct management)

Scope of geographical eligibility for procurement and grants

Indicative budget

[Appendix - Indicative Logframe matrix for project modality]

[Appendix – Intervention Logic Table for Budget Support]

Švedska
Sverige

EMBRACE
DIVERSITY

